

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут бізнес-технологій «УАБС»

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

**Збірник матеріалів
II Всеукраїнської науково-практичної конференції
(23 листопада 2017 року)**

Суми
Сумський державний університет
2017

УДК 336.71(477)
ББК 65.9(4Укр)262.1
П78

Рекомендовано до видання Вченою радою
Сумського державного університету
(протокол № 4 від 14.12.2017 р.).

Редакційна колегія:

І. О. Школьник, д-р екон. наук, проф.
(головний редактор);
І. І. Рекуненко, д-р екон. наук, проф.,
Белова І. В., д-р екон. наук, доц.,
Діденко І. В., канд. екон. наук, асис.

П78 Проблеми і перспективи розвитку фінансово-кредитної системи України : збірник матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної конференції (23 листопада 2017 р.) / Навчально-науковий інститут бізнес-технологій «УАБС» Сумського державного університету. – Суми : ННІ БТ «УАБС» СумДУ, 2017. – 320 с.

Збірник містить тези доповідей учасників II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Проблеми і перспективи розвитку фінансово-кредитної системи України» (м. Суми, 2017 р.).

Видання розраховане на фахівців фінансової та банківської систем, керівників і спеціалістів підприємств усіх форм власності, науковців і студентів вищих навчальних закладів.

УДК 336.71(477)
ББК 65.9(4Укр)262.1

© ННІ БТ «УАБС» СумДУ, 2017

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ДЕРЖАВНІ ФІНАНСИ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РЕФОРМУВАННЯ.....	9
Воронцова А. С. Оцінка фінансового забезпечення системи освіти впродовж усього життя в регіонах України	9
Дехтяр Н. А. Особливості запровадження середньострокового бюджетного планування в рамках реалізації стратегії управління державними фінансами	14
Ісаєва О. В., Горобець Л. О. Проблеми здійснення державних закупівель через електронну систему Prozorro	18
Люльов О. В. Методи оцінки впливу державних фінансів на макроекономічну стабільність країни	22
Люта О. В., Пігуль Н. Г. Альтернативні джерела залучення фінансових ресурсів територіальною громадою	24
Мордань Є. Ю., Вербицька А. В. Інвестиційна привабливість економіки України	29
Мордань Є. Ю., Літовцева В. Є. Рейтингова оцінка інвестиційної привабливості міст України	35
Мунтян В. В. Роль бюджетного грантування інститутів громадянського суспільства у розвитку молодіжної політики та соціально-культурної сфери України.....	40
Петрушенко Ю. М., Пономаренко О. С. Джерела фінансування сталого розвитку об'єднаних територіальних громад.....	45
Шелюк А. А., Ключник Т. В. Зовнішній державний борг України та шляхи ефективного управління ним.....	50
СЕКЦІЯ 2. КОРПОРАТИВНІ ФІНАНСИ: СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ТА ВИКЛИКИ.....	55

Бухтіарова А. Г., Адаменко Ю. Є. Особливості управління грошовими потоками на підприємстві	55
Бухтіарова А. Г., Басова Ю. В. Інвестиційний потенціал підприємства	59
Бухтіарова А. Г., Пісна А. Б. Особливості управління основними засобами на підприємствах сільськогосподарської галузі	64
Бухтіарова А. Г., Семенець В. П. Теоретичні підходи до трактування сутності поняття санація підприємства.....	68
Бухтіарова А. Г., Хомета О. А. Особливості побудови системи контролінгу на підприємстві	72
Дейнека О. В., Волік К. В. Дослідження методичних підходів до оцінювання платоспроможності підприємства	76
Дейнека О. В., Тарасенко В. М. Забезпечення ефективності управління прибутком підприємства в сучасних умовах.....	80
Дехтяр Н. А., Пипка О. М. Управління оборотними активами підприємства	85
Дехтяр Н. А., Свячена В. В. Управління фінансовим потенціалом підприємства.....	89
Душак М. І. Фінансова архітектура, її основні компоненти.....	93
Жукова Т. А., Вакарчук В. В. Ділова репутація як стратегічний чинник розвитку підприємства.....	98
Ісаєва О. В., Кучкова А. О. Вплив фіскальної політики на економічну безпеку суб'єктів господарювання.....	105
Малиш Д. О. Фінансова архітектура підприємства: базові елементи.....	108
Рекуненко І. І., Бережної С. В. Особливості формування та використання власного капіталу вітчизняними підприємствами.....	112
Шкільник І. О., Гавришенко О. С. Науково-методичні підходи до визначення сутності поняття «фінансова	116

стійкість підприємства».....	
Школьник І. О., Горобець Л. О. Антикризове управління як умова ефективної економічної діяльності підприємств України	119
Школьник І. О., Івашина А. О. Науково-методичні підходи до визначення сутності поняття «платоспроможність підприємства».....	124
СЕКЦІЯ 3. ФІНАНСОВИЙ РИНОК В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ.....	128
Polyakh S. Principles of the organization of consumer protection by financial markets services	128
Балев В. Є. Політика управління капіталом страхової компанії: ключові етапи	132
Бойко О. І. Інвестиційна діяльність компаній зі страхування життя	136
Бухтіарова А. Г., Литюга І. О. Особливості діяльності юридичних осіб публічного права на фінансовому ринку України.....	140
Сльнікова В. В., Макаренко І. О. Принципи рейтингування на ринках відповідального інвестування як запорука інформаційної прозорості	145
Журавка О. С., Колеснік А. І. Теоретичні підходи до визначення фінансової безпеки страховика.....	148
Журавка О. С., Холява І. О. Проблеми та перспективи розвитку інтернет-страхування в Україні.....	153
Кремень В. М. Періодизація розвитку фінансового сектору України	157
Ласукова А. С. Теоретичні засади взаємозв'язку економічної та фінансової безпеки країни	160
Мартиненко В. О., Семенець М. О. Роль маркетингу в управлінні діяльністю навчальних закладів	165
Пахненко О. М. Аналіз підходів до оцінювання рівня фінансової інклюзивності.....	170
Пластун О. Л. Інформаційна неефективність фінансових	175

ринків: надреакції та недореакції	
Рекуненко І. І., Чорна С. В. Проблеми регулювання страхового ринку в Україні	179
Школьник І. О. Архітектура фінансового ринку України	184
Школьник І. О., Ткаченко А. Ю. Аналіз підходів до дефініції поняття «капітал підприємства»	188
СЕКЦІЯ 4. БАНКІВСЬКА СИСТЕМА В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ.....	194
Brychko Maryna , Kobyletska Liza, Cherkai Alexandra Trust in the banking system	194
But Maryna The role of fintech start-ups in the international money transfers system	198
Savchenko Taras Restoring trust to Ukraine’s banking sector	203
Буряк А. В., Вяхірева К. О. Транспарентність банків як інструмент відновлення довіри до фінансового сектору країни	208
Буряк А. В., Разуваєв В. В. Вплив політики Національного банку України на ефективність діяльності банків	212
Буряк А. В., Римар А. О. Репутаційні ризики банків: зміст та підходи до оцінювання	214
Белова І. В., Винокурова К. С. Застосування підходу до визначення регіонів переважного розширення мережі великого банку	217
Белова І. В., Гайдук Ю. Л. Оцінка ефективності інвестиційної діяльності банку (на прикладі ПАТ КБ «Приватбанк»)	222
Белова І. В., Протиняк Т. О. Аналіз безпеки діяльності банку з точки зору його успішності	226
Бондаренко А. Ф., Крисько Р. О. Маркетингова складова стратегії диверсифікації у сфері збуту банківських послуг	231
Бондаренко А. Ф., Ємцева К. Ю. Просування	235

Буряк Анна Володимирівна,
к.е.н., доцент,
Вяхірєва Катерина Олегівна,
студент

Сумський державний університет, м. Суми

ТРАНСПАРЕНТНІСТЬ БАНКІВ ЯК ІНСТРУМЕНТ ВІДНОВЛЕННЯ ДОВІРИ ДО ФІНАНСОВОГО СЕКТОРУ КРАЇНИ

Світова фінансова криза 2007-2008 рр. продемонструвала значимість та важливість транспарентності, оскільки була кризою довіри до фінансової системи в цілому, так і до її учасників. Низький рівень транспарентності вітчизняних банків в контексті структури власності, необґрунтоване кредитування суб'єктів господарювання, які пов'язані з інтересами акціонерів банків-кредиторів, призвело до значного збільшення неякісних фінансових активів, подальшого банкрутства та ліквідації ряду банків, та, як наслідок, втрати довіри з боку учасників ринку, а також негативно вплинуло на розвиток соціально-економічної системи країни в цілому [1]. Таким чином, забезпечення банками транспарентності є необхідною умовою не тільки для прийняття ефективних рішень суб'єктами фінансового сектору, але й забезпечення стабільного розвитку країни в умовах довіри її основних учасників.

На даний момент часу виникають нові проблеми забезпечення транспарентності банків у зв'язку з ускладненням банківських продуктів та ціноутворення на них, що, в свою чергу, впливає на довіру споживачів до банківських установ. Виникає необхідність розкриття інформації стосовно вартості, характеру, умов та

особливостей банківських продуктів, адже споживачі повинні розуміти природу продукту для прийняття ефективних економічних рішень [2].

Аналіз теоретичних підходів та поглядів до розкриття змісту поняття «транспарентність» дає змогу трактувати її як якісну характеристику інформації щодо діяльності банку, що досягається в процесі розкриття інформації всім зацікавленим особам та дотримується таких принципів, як доступність, точність, повнота інформації, актуальність та зрозумілість з метою забезпечення прийняття зацікавленими особами ефективних економічних рішень, створюючи при цьому середовище для підвищення довіри до банків, а також для стабільного розвитку банківської системи та економіки в цілому.

Роль транспарентності в діяльності банку визначається такими функціями як [3]: проектна роль (наявність транспарентного середовища банку дозволяє інвесторам і клієнтам мінімізувати ризик помилки при розміщенні фінансових ресурсів, а також роблять інвестиційні рішення більш раціональними); роль транспарентності щодо підвищення довіри клієнтів (потенційних, реальних та постійних) до банку (наявність довіри клієнтури до банку дозволяє побудувати довгострокові відносини між ними та забезпечити ефективність діяльності банку); управлінська роль (характеризується стимулюванням менеджменту ефективно управляти активами та пасивами банку, а також запобіганням присвоєння менеджерами фінансових ресурсів, які належать власникам).

Забезпечення транспарентності банків відіграє значну роль в розвитку фінансового сектору економіки, підвищення інвестиційної привабливості банківського сектору та збільшення довіри учасників ринку до всієї банківської системи. Тобто впровадження

транспарентності як складової діяльності банку впливає не тільки на ефективність діяльності банку, а й на все макроекономічне середовище в цілому.

В існуючих методиках оцінки рівня транспарентності не використовуються ряд критеріїв, які мають вплив на діяльність банківської установи, а саме наявності результатів стрес- та бек-тестування по основним ризикам банківської установи, що дозволить оцінити можливі втрати капіталу, кількість та розмір винагороди членам Наглядової ради і Правління, а також критерії прозорості банківських продуктів [4]. Слід зазначити, що у вітчизняній практиці Національний банк України ще досі не сформував єдиної методики оцінки рівня транспарентності банків. На даний момент питанню оцінки рівня транспарентності банків приділяється недостатньо уваги.

Механізм забезпечення транспарентності банків здійснюється у двох напрямках: саморегулювання та державне регулювання. Саморегулювання забезпечення транспарентності банку здійснюється шляхом впровадження транспарентності в стратегію банку та добровільному розкритті інформації для побудови довгострокових відносин з учасниками ринку, зокрема, при впровадженні нових і модифікації існуючих вимог до розкриття інформації підвищується ефективність ринкової дисципліни [5]. В свою чергу, державне регулювання забезпечення транспарентності банків здійснюється шляхом розробки регулятором нормативних документів щодо вимог і порядку розкриття необхідної інформації на основі власних досліджень, а також міжнародних стандартів, рекомендацій та практик.

Національним банком України не передбачено розкриття інформації стосовно вимог положення «Базель III» щодо можливостей нарощення капітальної бази,

системи винагород менеджерів, а також стрес- та бек-тестування ризиків тощо. Публічна інформація, яка надається вітчизняними банківськими установами, не дає можливості зацікавленим особам приймати ефективні управлінські рішення. Впровадження більш високих вимог до транспарентності банків дозволить обмежити завчасно надмірні ризики, а також зменшити ймовірність виникнення банківських криз, що здатні привести до дестабілізації фінансової системи у цілому. Тому зараз перед НБУ стоїть питання розширення переліку інформації, що необхідна до обов'язкового розкриття з метою більш точної відповідності світовим вимогам Базельського комітету.

Список використаних джерел

1. Буряк А.В. Теоретичні аспекти транспарентності банків України / А.В. Буряк, А.О. Цявук, К.Ю. Ємцева // Вісник Одеського національного університету. Економіка. – 2017. – Том 22. Випуск 4(57). – С.97-101
2. David T. Llewellyn. Reforming the Culture of Banking: Restoring Trust and Confidence in Banking / David T. Llewellyn // Journal of Financial Management, Markets and Institutions. – 2014. – 221-235.
3. Івасів І. Б. Місце і роль відкритості та прозорості у банківській діяльності / Івасів І. Б. // Економічні науки. – Серія «Облік і фінанси». – Випуск 8 (29). Ч. 1. – 2011. – С. 174-187.
4. Шульга Н. П. Підвищення транспарентності та достовірності інформації банків як чинник відновлення до них довіри [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.knteu.kiev.ua/file/MTc=/3dab75882f4b1a2e8672b00fe12b645a.pdf>
5. Семенова М. В. Прозрачность банковской

системы и рыночная дисциплина: поиск зависимости / М. В. Семенова // Деньги и кредит. - 2010. - № 10. - С. 69-74.

УДК 336

Буряк Анна Володимирівна,

к.е.н., доцент,

Разуваєв Віталій Вікторович,

студент

Сумський державний університет, м. Суми

ВПЛИВ ПОЛІТИКИ НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВ

Ефективність роботи банків другого рівня має істотне значення для функціонування економіки країни в цілому. Невисока ефективність банківської системи негативно відбивається на темпах економічного зростання, при цьому добре працююча банківська система підвищує ефективність макроекономічної політики держави.

Проте, розглядаючи ефективність діяльності банківської системи країни слід зазначити, що дані показники є «побічними», оскільки банківська система є обслуговуючою ланкою економіки країни, а, отже першочергові завдання, які постають перед Центральним банком стосуються підвищення ефективності національної економіки та досягненню цінової стабільності завдяки інструментам грошово-кредитної політики. Основний вплив центрального банку на ефективність банківської системи стає можливим за допомогою застосування макропруденційного нагляду. Сьогодні в Україні органом, що відповідає за реалізацію макропруденційного нагляду є Національний банк України, які під стратегічною ціллю

Наукове видання

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

**Збірник матеріалів
II Всеукраїнської науково-практичної конференції
(23 листопада 2017 року)**

Відповідальний за випуск	професор	І. О. Школьник
Комп'ютерне верстання	асистент	І. В. Діденко
Відповідальний редактор	професор	І. В. Бєлова

Відповідальність за фактичні помилки, достовірність інформації
і точність викладених фактів несуть автори.
Усі права застережено. Посилання на матеріали збірника обов'язкові.

Формат 60x90/16. Ум. друк. арк. 19,88. Обл.-вид. арк. 17,6. Тираж 50 пр. Зам. № 930

Видавець і виготовлювач
Сумський державний університет,
вул. Римського-Корсакова, м. Суми, 40007
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3062 від 17.12.2007.